

FULL D'EXPERIÈNCIES d'INNOVACIÓ DOCENT en EDUCACIÓ SUPERIOR

PRESENTACIÓ

L'adaptació de les titulacions a l'EEES fomenta la utilització de metodologies docents que donin resposta a les competències que s'esperen que els estudiants assolixin. Una de les metodologies que s'utilitza més és la del treball cooperatiu o, en definitiva, el treball en equip dels estudiants. Això es fa més palès en la professió de mestre, ja que la seva tasca professional es durà a terme, en la major part dels casos, en contacte amb els infants o amb els companys de professió embrancats en el mateix projecte educatiu, amb qui hauran de compartir experiències que tinguin un objectiu comú.

Sembla, doncs, clara la necessitat d'incloure aquesta metodologia docent com a part important en els ensenyaments de magisteri, fins al punt que la inclusió del treball en equip i del treball cooperatiu és la metodologia docent i d'avaluació que s'utilitza de forma majoritària en aquests estudis.

El treball en grup i les sessions d'intercanvi d'experiències formen part de les competències transversals dels futurs titulats, alhora que suposen una major implicació, responsabilitat i autonomia en el seu propi procés d'ensenyament-aprenentatge. Com a punt important, cal destacar el fet que els estudiants estan satisfets amb aquest tipus de metodologia.

Però el treball en equip també ha esdevingut una metodologia bàsica en la coordinació del professorat per tal de dissenyar i portar a terme tot el procés d'adaptació i la impartició d'aquesta metodologia d'ensenyament-aprenentatge. Aquest full recull part dels resultats i de les valoracions realitzades tant per part del professorat com per part dels estudiants que s'hi han vist implicats.

ELENA AÑAÑOS
Àmbit d'Innovació
IDES

Universitat Autònoma
de Barcelona

LA TITULACIÓ DE MESTRE D'EDUCACIÓ INFANTIL TREBALLA L'EEES

EL TREBALL EN EQUIP

Tradicionalment, la titulació de Mestre d'Educació Infantil ha posat un èmfasi especial en la necessitat d'incorporar el treball en equip com un dels valors distintius dels nostres estudis, tant pel que fa a les estratègies d'ensenyament-aprenentatge (E-A) com en el disseny i l'aplicació de projectes d'innovació docent. La raó principal és òbvia, ja que en uns estudis

valuació establerts a la titulació de Mestre d'Educació Infantil, se'ls demana que completin un qüestionari on han de valorar els mètodes d'E-A i els sistemes d'avaluació que consideren millors o més adequats. Aquesta valoració la fan al començament del primer curs, en les jornades d'acollida, i al final d'aquest curs. En els quadres 1 i 2, que contenen els resul-

GRÀFIC 1. OPINIONS DELS ESTUDIANTS DEL PLA PILOT SOBRE L'EXPERIÈNCIA UNIVERSITÀRIA.

Font: Resultats del qüestionari sobre la introducció de la UAB a l'Espai Europeu d'Educació Superior. Informe Global. GRET-Departament de Sociologia. UAB: Setembre 2007.

com els de Mestre d'Educació Infantil, clarament professionalitzadors, cal incorporar-hi el domini d'aquest procediment de treball en la formació dels titulats en la mesura que els mestres han d'estar en contacte i han de treballar amb persones de la mateixa professió o de professions afins o complementàries i, a més, han de poder portar a terme treballs interdisciplinaris i en xarxa de serveis.

La incorporació de la titulació de Mestre d'Educació Infantil al pla pilot d'adaptació a l'EEES ha suposat la formalització d'algunes accions o experiències, com és el cas del treball en equip, que, d'una banda, ha passat a formar part de les competències transversals dels futurs titulats i, de l'altra, ha reforçat la coordinació ja existent entre el professorat de la titulació.

tats obtinguts per al curs 2005-2006 dels estudiants de primer curs de Mestre d'Educació Infantil, podem observar com els estudiants valoren positivament, en finalitzar el curs, el treball en equip i el treball cooperatiu com a estratègies d'E-A, alhora que els situen com l'eina preferida d'avaluació.

D'altra banda, podem dir que, per a l'estudiantat, el treball en grup i les sessions d'intercanvi d'experiències suposen una implicació, responsabilitat i autonomia més grans en el seu propi procés d'E-A. El grau de satisfacció dels estudiants va acompanyat, necessàriament, d'un augment quantitatiu i qualitatiu de la funció tutorial del professorat, que, d'altra banda, encara no està reconeguda en els còmputos de dedicació docent.

EL TREBALL EN EQUIP COM A ESTRATÈGIA D'ENSENYAMENT-APRENENTATGE

Per conèixer la valoració que fan els estudiants dels diferents mètodes d'E-A i d'a-

El gràfic 1 ens mostra que els estudiants valoren positivament els aspectes esmentats anteriorment (participació en el procés d'E-A, idoneïtat de les formes d'avaluació emprades) i alhora reconeixen i valoren el suport del professorat (acció

tutorial) per aconseguir resultats satisfactoris.

Quadre 1. Valoració per part de l'estudiant dels millors mètodes d'aprenentatge (en %)

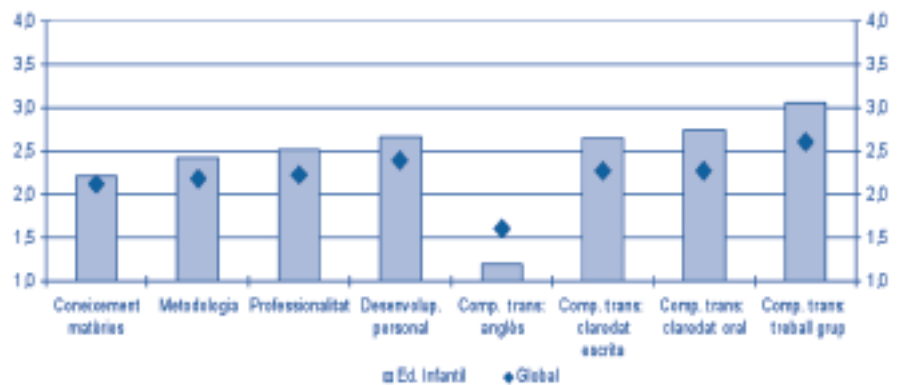
Millor mètode d'aprenentatge	Inici de curs	Final de curs
Pràctiques	46,7	34,4
Treballs grup	20,5	39,3
Treballs individuals	12,3	1,6
Participació i assistència	61,4	24,5
Estudi	5	3,3
Altres	9	9

Font: elaboració pròpia

l'horari lectiu de la titulació. S'han programat franges horàries per al treball autònom o tutoritzat cada dia de la setmana i s'han concentrat les hores presencials de cada assignatura en sessions de tres hores al final de cada quadrimestre per facilitar les activitats docents específiques d'avaluació.

Pel que fa al professorat, la inclusió del treball en equip i del treball cooperatiu en la metodologia docent és majoritària des del primer curs. La demanda de treballs col·lectius, escrits o orals, forma part dels sistemes d'avaluació de la majoria de les

GRÀFIC 2. OPINIONS DELS ESTUDIANTS DE LES TITULACIONS PILOT SOBRE COM ELS NOUS PLANTEJAMENTS LLIGATS AL PROCÉS DE BOLONYA ELS HAN AJUDAT A PROGRESSAR EN DIVERSOS ASPECTES

1. gens 2. força 3. bastant 4. molt

Font: enquesta de l'Oficina de Planificació i Qualitat sobre la introducció de la UAB a l'EEES

El nombre tan elevat d'assignatures quadrimestrals multiplica el total de treballs que s'han de presentar en cada període lectiu amb les conseqüències evidents de manca de temps per aprofundir i gaudir del procés d'E-A. Aquestes opinions es veuen corroborades per l'enquesta de l'Oficina de Planificació i Qualitat sobre la introducció de la UAB a l'EEES, feta als estudiants de segon curs de les titulacions pilot (gràfic 2). Els estudiants de Mestre d'Educació Infantil valoren, en el conjunt de titulacions que articulen el pla pilot, el progrés que han fet en el domini del treball en grup, alhora que consideren que la utilització d'aquest mètode supera lleugerament la utilitat que se'n desprèn quan es produeix una saturació d'aquesta metodologia.

Quadre 2. Valoració per part de l'estudiant dels millors mètodes d'avaluació (en %)

Millor mètode d'avaluació	Inici de curs	Final de curs
Contínua	7,3	9,50
Examen	43,4	13,9
Treballs grup	25,4	39,3
Treballs individuals	54,9	1,63
Exposicions orals	20,4	3,27
Altres (autoavaluació)	2,4	9,01

Font: elaboració pròpia

Com a mesura pal·liativa, en el segon any d'implantació del pla pilot s'ha efectuat un seguit de canvis en el calendari i en

assignatures amb un pes en la nota final que oscil·la entre el 30 % i el 60 %. La bondat del procediment està en clara relació amb la pràctica d'un nou paradigma docent, en el qual la docència tutoritzada té un paper rellevant i s'augmenta, considerablement, el temps dedicat al seguiment i les correccions. Un increment que, amb grups nombrosos o amb l'acumulació de grups per a un únic docent, dificulta sovint l'assoliment dels nivells òptims de dedicació per a un ensenyament de qualitat.

L'experiència ens ha demostrat l'eficàcia del treball en grup i de la coordinació, però també que calen recursos i suport més enllà de les coordinacions de titulació. Sense aquests ajuts, resulta difícil plantejar-se el treball en equip com un procediment professional eficaç i de qualitat.

EULÀLIA PÉREZ VALLVERDÚ
 Departament de Filologia Catalana
 Coordinadora del pla pilot DURSI de la titulació de Mestre d'Educació Infantil
 Edifici G5/G6. Campus de la UAB
 08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
 Tel.: 93 581 26 36
 eulalia.perez@uab.cat

Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES)

Edifici A
 Campus de la UAB
 Universitat Autònoma de Barcelona
 08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)

Tel.: 93 581 41 66
 Fax: 93 581 41 67
 ides@uab.es
 www.uab.es/ides

Equip de la Unitat

Dra. Maite Martínez
 Directora

Dra. Elena Añaños
 Àmbit d'Innovació

Sarai Sabaté
 Àmbit de Formació

Núria Marzo
 Marta Miró
 Sandra Gimbel
 Mariona Gifre
 Equip col·laborador

Jordi Grau
 Suport administratiu

Edició i impressió

Servei de Publicacions
 de la Universitat Autònoma de Barcelona

FULL D'EXPERIÈNCIES d'INNOVACIÓ DOCENT en EDUCACIÓ SUPERIOR

INTRODUCTION

The adaptation of degrees to the EHEA fosters the use of teaching methodologies that respond to the competences students are expected to acquire. One of the most widely used methodologies is group projects – or teamwork – among students. This is even more evident in the teaching profession, since in most cases teachers work in contact either with children or with colleagues pursuing the same educational goals and will share with them experiences that have a common objective.

It therefore seems clear that this teaching methodology must become a vital part of degrees in teaching, with teamwork and group projects becoming the main form of teaching and assessment in these degree programmes.

Teamwork and exchange of experiences are part of the cross-curricular skills of future graduates and require greater involvement, responsibility and autonomy of students in their teaching-learning process. It is important to underline that the students are satisfied with this teaching methodology.

But teamwork has also become a basic methodology in the coordination of lecturers in order to design and implement the whole adaptation process and to use this teaching-learning methodology. This sheet includes some of the results and the evaluations made by those lecturers and students involved in the process.

ELENA AÑAÑOS
Innovation Area
IDES

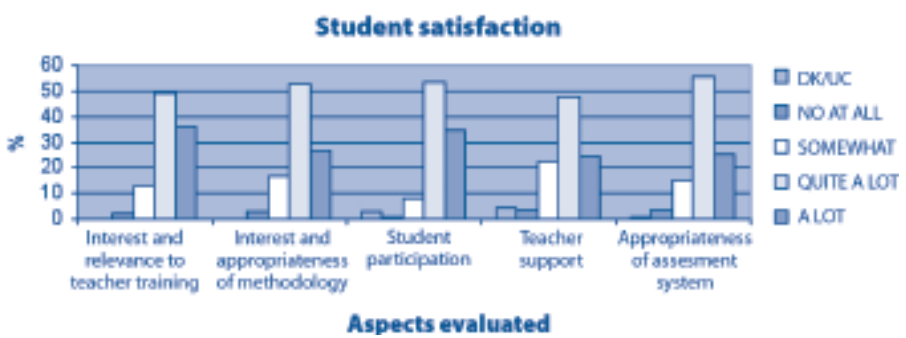
ADAPTING THE EARLY CHILDHOOD EDUCATION DIPLOMA TO THE EHEA

TEAMWORK

Traditionally, the Early Childhood Education diploma has put special emphasis on the need to make teamwork one of our distinctive values, both in terms of teaching-learning strategies and in terms of the design and implementation of teaching innovation projects. The main reason for this is obvious: a programme like the Early

of the teaching-learning methods and assessment systems used in the Early Childhood Education diploma they consider to be the best or most appropriate. Students complete the questionnaire at the start of the first year (during the Orientation Week) and at the end of the first year. Tables 1 and 2, which show the

FIGURE 1. OPINIONS OF PILOT PLAN STUDENTS ON THEIR UNIVERSITY EXPERIENCE.

Source: results of the questionnaire on the introduction of the UAB into the European higher education area. Global Report. GRET-Department of Sociology, UAB: September 2007.

Childhood Education diploma, which is clearly vocational, must make students familiar with this work procedure, since schoolteachers must be in contact with and work together with people of the same profession or of allied or complementary professions, and must also be able to work in interdisciplinary teams and through service networks.

Incorporating Early Childhood Education into the Pilot Plan for Adaptation to the EHEA has led to formal adoption of various actions or experiences, including teamwork, which on the one hand has become part of the cross-curricular skills acquired by future graduates, and on the other hand has strengthened the already existing coordination between the lecturers of the programme.

TEAMWORK AS A TEACHING-LEARNING STRATEGY

Students are asked to complete a questionnaire in which they must assess which

results obtained for the 2005/06 academic year, illustrate how, at the end of the first year, the students gave a positive assessment of teamwork and group projects as teaching-learning strategies, selecting them as their preferred assessment tool.

Group work and exchange of experiences require greater involvement, responsibility and autonomy of students in their teaching-learning process. The level of student satisfaction is necessarily accompanied by a quantitative and qualitative increase in the tutorial role of lecturers, a role which is not currently recognised in the calculation of teaching hours.

Figure 1 shows how students have a positive view of the aspects mentioned above (participation in the teaching-learning process, appropriateness of assessment methods used) and recognise and appreciate the support of the teaching staff (tutorial work) in achieving satisfactory results.

Table 1. Percentage of students with a very positive view of the best learning methods

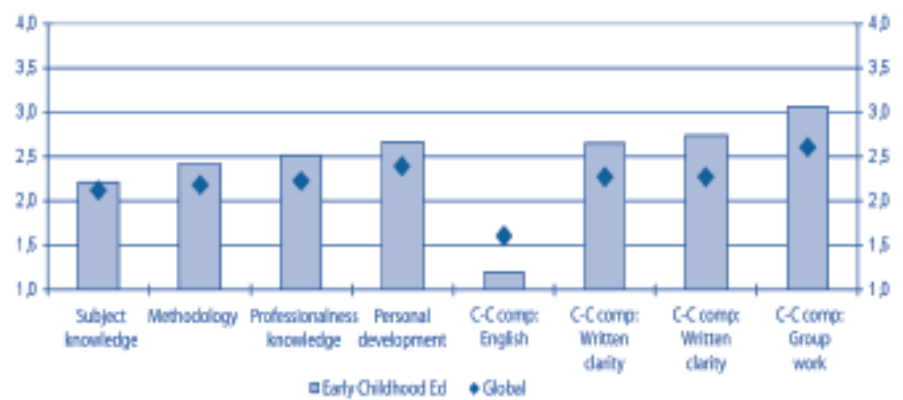
Best learning method	Start of the academic year	End of the academic year
Field placements	46,7	34,4
Group assignments	20,5	39,3
Individual assignments	12,3	1,6
Participation and attendance	61,4	24,5
Studying	5	3,3
Other	9	9

SOURCE: INTERNAL DATA

As a corrective measure, a series of changes were made to the calendar and timetable for the second year of the Pilot Plan. On each day of the week certain hours were set aside for individual and tutored work, and lectures were concentrated into three-hour sessions at the end of each semester to facilitate teaching activity specifically related to assessment.

Most lecturers now include teamwork and group projects in their teaching method-

FIGURE 2. OPINIONS OF PILOT PLAN STUDENTS ON THE EXTENT TO WHICH THE NEW APPROACHES BASED ON THE BOLOGNA PROCESS HAVE HELPED THEM PROGRESS IN VARIOUS ASPECTS.

1. Not at all, 2. Somewhat, 3. Quite a lot, 4. A lot

Source: questionnaire carried out by the Planning and Quality Office on the introduction of the UAB into the EHEA.

Because there are so many subjects during each semester, many assignments must be submitted, meaning there is not enough time to study subjects in sufficient detail and to benefit from the teaching-learning process. These opinions are backed up by the questionnaire carried out by the Quality and Planning Office in which second-year students of Pilot Plan degrees and diplomas were asked their opinion on the introduction of the UAB into the EHEA (Figure 2). Early Childhood Education students gave an above-average evaluation (compared with the results of all Pilot Plan programmes) of the progress they made in their ability to work in a group. They also considered that the use of this methodology is no longer useful when it is overused.

ology from the first year. Written or oral collective work is now part of the assessment system for most subjects, and accounts for between 30 % and 60 % of the final mark. The great thing about this procedure is that it is part of the implementation of a new paradigm for teaching in which tutored teaching plays an important role and considerably more time is dedicated to monitoring and marking. With large group numbers or the accumulation of groups being taught by a single lecturer, this shift often makes it difficult to achieve optimum use of teachers' time for quality teaching.

Table 2. Percentage of students with a very positive view of the best assessment methods

Best assessment method	Start of the academic year	End of the academic year
Continuous assessment	7,3	9,50
Examination	43,4	13,9
Group assignments	25,4	39,3
Individual assignments	54,9	1,63
Oral presentations	20,4	3,27
Other (self-assessment)	2,4	9,01

SOURCE: INTERNAL DATA

EULÀLIA PÉREZ VALLVERDÚ
 Department of Catalan Studies
 Promoter of the DURSÍ Pilot Plan for the
 Early Childhood Education programme
 Edifici G5/G6
 UAB Campus
 08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
 Phone: +34 93 581 26 36
 eulalia.perez@uab.cat

Unitat d'Innovació Docent
 en Educació Superior (IDES)

Edifici A
 Campus de la UAB
 Universitat Autònoma de Barcelona
 08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
 Tel.: 93 581 41 66
 Fax: 93 581 41 67
 ides@uab.es
 www.uab.es/ides

Unit Team

Dr. Maite Martínez
 Head of Unit

Dr. Elena Añaños
 Innovation Area

Sarai Sabaté
 Training Area

Núria Marzo
 Marta Miró
 Sandra Gimbel
 Mariona Gifre
 Collaborative Team

Jordi Grau
 Administrative Support

Edited & Printed

Servei de Publicacions
 de la Universitat Autònoma de Barcelona

